

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
охорони здоров'я України
від 20 березня 2026 року № 377
ЗАРЕЄСТРОВАНО
у Міністерстві юстиції України
20 квітня 2026 року за № 547/45941

Санітарний регламент для дитячих закладів оздоровлення та відпочинку

I. Загальні положення

1. Цей Санітарний регламент визначає заходи та вимоги, параметри безпечності середовища життєдіяльності та епідемічного благополуччя щодо процесу оздоровлення та відпочинку дітей в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку (далі – дитячі заклади) незалежно від форми власності, що діють як юридичні особи або не мають статусу юридичної особи і перебувають у складі підприємств, установ та організацій як їхні філіали чи структурні підрозділи.

Вимоги цього Санітарного регламенту обов'язкові під час влаштування і обладнання території та приміщень дитячих закладів, що будуються та експлуатуються.

Вимоги цього Санітарного регламенту не поширюються на дитячі наметові містечка.

2. У цьому Санітарному регламенті терміни вживаються у значеннях, наведених в Законах України «Про систему громадського здоров'я», «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про захист населення від інфекційних хвороб», «Про оздоровлення та відпочинок дітей», «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про загальну безпечність нехарчової продукції» та інших актах законодавства у сферах охорони здоров'я, оздоровлення та відпочинку дітей.

3. Прийом дітей до дитячого закладу допускається за наявності медичної довідки на дитину, яка від'їжджає в дитячий заклад оздоровлення та відпочинку, за формою первинної облікової документації № 079/о «Медична довідка на дитину, яка від'їжджає в дитячий заклад оздоровлення та відпочинку», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 травня 2013 року № 435, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17 червня 2013 року за № 990/23522 (далі – форма 079/о).

4. Прийом дітей до дитячого закладу дозволяється у разі його відповідності вимогам цього Санітарного регламенту, техногенної та пожежної безпеки.

5. Харчування дітей здійснюється відповідно до норм харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 року № 305, та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 року № 305.

6. Суб'єкт господарювання, що здійснює управління дитячим закладом, керівник дитячого закладу є відповідальними за організацію та забезпечення лабораторних та інструментальних досліджень (випробувань) або вимірювань, передбачених цим Санітарним регламентом.

Лабораторні та інструментальні дослідження (випробування) або вимірювання, що здійснюються з метою підтвердження дотримання встановлених цим Санітарним регламентом вимог / нормативів, проводяться акредитованими (атестованими) випробувальними лабораторіями у відповідній сфері.

7. До використання у дитячому закладі дозволені дезінфекційні засоби, які пройшли державну реєстрацію та внесені до Державного реєстру дезінфекційних засобів, та мийні засоби, які відповідають вимогам Технічного регламенту мийних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2008 року № 717 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 2013 року № 408).

8. У дитячому закладі дозволено використовувати матеріали, обладнання, устаткування, засоби, інвентар, витратні матеріали, що відповідають вимогам Закону України «Про загальну безпечність нехарчової продукції», відповідних технічних регламентів, дія яких поширюється на них.

9. Керівник дитячого закладу забезпечує своєчасне проведення ремонтних робіт на території, приміщень та інженерних мереж, вивезення снігу, побутових відходів, знятих з обліку обладнання та меблів, належне утримання території, видалення сухостою та рослин, дерев, кущів з колючками, отруйними плодами, пилок / цвітіння яких може викликати сильну алергічну реакцію.

10. Утримання та експлуатація об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту (далі – об'єкти фонду захисних споруд), що використовуються для укриття дітей, здійснюється відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, Вимог щодо утримання, облаштування та експлуатації об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09 липня 2018 року № 579, зареєстрованих в

Міністерстві юстиції України 30 липня 2018 року за № 879/32331, та інших нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту.

11. Кількість дітей, які отримують відпочинкові послуги та послуги з оздоровлення в дитячому закладі, не може перевищувати кількість місць, передбачених проєктною потужністю цього дитячого закладу.

При надзвичайних ситуаціях та в умовах воєнного стану передбачається доступність об'єктів фонду захисних споруд для укриття дітей.

12. Всі працівники дитячого закладу проходять обов'язкові профілактичні медичні огляди (попередній, періодичний) у порядку, визначеному Правилами проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23 липня 2002 року № 280, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2002 року за № 639/6927 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 21 лютого 2013 року № 150).

За результатами медичних оглядів заклад охорони здоров'я видає працівнику особисту медичну книжку за формою первинної облікової документації № 1-ОМК «Особиста медична книжка», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21 лютого 2013 року № 150, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 квітня 2013 року за № 662/23194 (далі – особиста медична книжка).

Особисті медичні книжки зберігаються у медичного працівника або у відповідальної особи, яка визначається наказом керівника дитячого закладу.

Працівники, які не пройшли своєчасно обов'язковий медичний огляд та/або мають ознаки захворювання та/або яким не зроблено обов'язкові профілактичні щеплення проти інфекційних хвороб, визначених розділом V Календаря профілактичних щеплень в Україні, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 вересня 2011 року № 595, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 жовтня 2011 року за № 1159/19897 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 11 серпня 2014 року № 551), до роботи не допускаються.

Позачерговому медичному огляду підлягають працівники у випадках, визначених пунктом 4 Правил проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23 липня 2002 року № 280, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 08 серпня 2002 року за № 639/6927 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 21 лютого 2013 року № 150).

13. Державний нагляд (контроль) за дотриманням дитячими закладами вимог цього Санітарного регламенту здійснюється відповідно до Законів

України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про адміністративну процедуру» та з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про систему громадського здоров'я».

14. Під час організації роботи табору з денним перебуванням, що тимчасово утворений у закладах освіти, культури, охорони здоров'я, фізичної культури та спорту, дотримання параметрів безпеки середовища життєдіяльності та епідемічного благополуччя є обов'язковим.

II. Вимоги до влаштування території

1. Під час вибору місця розташування дитячого закладу надається перевага земельним ділянкам поблизу лісових масивів та/або водойм.

2. Розміщення нових дитячих закладів здійснюється з урахуванням «рози вітрів», з навітряного боку від джерел шуму, забруднення атмосферного повітря та вище за течією водойм від місць скидів забруднюючих речовин.

3. Розміщення на території дитячого закладу будь-яких об'єктів, що є джерелами небезпечних факторів та не пов'язані з оздоровленням та відпочинком дітей, заборонено.

4. Озеленення території забезпечується на рівні 60 % площі основної забудови (у разі розміщення дитячого закладу у лісовому або парковому масиві – не менше 50 %). Зелені насадження розміщуються у кожній функціональній зоні.

5. Розрахункова площа земельної ділянки дитячого закладу на 1 дитину не включає площу, на якій розташовані споруди господарсько-комунального призначення, інженерні, очисні і водоохоронні споруди та ділянки розміщення житлових будинків для працівників, автостоянки індивідуального транспорту та пляжі.

6. Земельні ділянки дитячих закладів огорожуються, по периметру передбачається захисна зелена смуга (дерева, кущі, газон) завширшки не менше 2 м, а з боку вулиць – не менше, ніж 3 м.

У разі неможливості в умовах, що склалися, забезпечити захисну зелену смугу облаштовується огорожа за типом «зелений паркан».

7. Незалежно від архітектурно-планувального рішення ділянки дитячого закладу в спеціальну зону виділяються приміщення ізолятора, обладнаного окремим входом і під'їздом для організації транспортування.

8. Ділянка споруд технічного і господарського призначення відгороджується та розміщується з підвітряного боку ділянки основної забудови.

9. Наявність фізкультурно-оздоровчої зони на території дитячого закладу є обов'язковим, для її розміщення надається перевага ділянкам поблизу зелених масивів та водойм у разі їх наявності.

10. Набір та склад фізкультурно-оздоровчих споруд, що розміщуються на території дитячого закладу, визначається з урахуванням його профілю та складу, кількості та площ фізкультурно-оздоровчих споруд, наведених у додатку 1 до цього Санітарного регламенту, які не є вичерпними.

11. Покриття для футбольного поля, спортивних та комбінованих майданчиків обирається травмобезпечне, з урахуванням інтенсивності його використання.

У дитячому закладі використовується ігрове та фізкультурно-спортивне обладнання, яке відповідає віковим особливостям дітей.

Ігрові майданчики обладнуються тіньовими навісами або альтанками.

12. Для забезпечення питного режиму та потреби дітей у воді питній на території дитячого закладу обладнуються питні фонтанчики у кількості 1 на 100 місць. Питні фонтанчики обладнуються обмежувальними кільцями або у інший спосіб, який унеможливить контакт дитини з конструкцією питного фонтанчика.

Висота струменя в питному фонтанчику – 15–20 см.

У разі неможливості використання / облаштування питних фонтанчиків діти забезпечуються фасованою питною водою в індивідуальному посуді (тарі).

13. На території дитячого закладу облаштовуються каналізовані вбиральні на відстані не менше 50 метрів від житлових корпусів, їдальні та будинків літнього типу без внутрішніх санітарних вузлів.

14. Для роздільного збирання побутових відходів обладнуються контейнерні майданчики на відстані не менше, ніж 20 метрів від будівель, споруд, майданчиків для ігор та інших місць, в яких постійно або тимчасово перебувають діти.

Облаштування контейнерних майданчиків здійснюється відповідно до національного стандарту ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 «Настанова з улаштування контейнерних майданчиків», прийнятого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 22 жовтня 2013 року № 506.

15. Санітарне очищення території дитячого закладу здійснюється згідно з вимогами Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України

від 17 березня 2011 року № 145, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05 квітня 2011 року за № 457/19195.

16. Плєж і берег у місці купання повинні бути добре інсольовані, мати захищені від вітру майданчики, обладнані навісами від сонця. Тапчани, лави, інше подібне обладнання для пляжу обирається з урахуванням можливості його миття та дезінфекції. Кількість місць на пляжі повинна становити 50 % від загальної кількості місць у дитячому закладі.

Вибір місць для купання, їх обладнання, організація і контроль за купанням, проведення серед дітей роботи з роз'яснення правил поведінки на воді здійснюється з дотриманням Правил безпеки людей на водних об'єктах, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 квітня 2017 року № 301, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 04 травня 2017 року за № 566/30434, та вимог цього Санітарного регламенту.

17. Санітарно-технічне обладнання території пляжу включає:
кабіни для перевдягання із розрахунку – одне місце на 75 дітей / осіб;
вбиральні із розрахунку – одне місце на 75 дітей / осіб на відстані не менше 50 метрів від водойми та не менше 20 метрів від межі пляжу. При влаштуванні вбиральні надається перевага каналізуванню, у разі відсутності такої можливості облаштовується водонепроникний вигріб;

душові кабінки;

питні фонтанчики з розрахунку 1 питний фонтанчик на 100 дітей.

У разі відсутності питних фонтанчиків кожна дитина за потреби отримує фасовану питну воду в індивідуальному посуді (тарі).

У разі відсутності можливості облаштувати душові кабінки на території пляжу забезпечуються умови для ополіскування рук та ніг від піску безпосередньо на території дитячого закладу.

18. Дослідження складу і властивостей води водних об'єктів, які використовуються в оздоровчих, рекреаційних, спортивних цілях, проводиться перед початком купального сезону відповідно до додатка 1 до Гігієнічних нормативів якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02 травня 2022 року № 721, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 16 травня 2022 року за № 524/37860, та відповідно до Гігієнічних нормативів якості води для купання, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03 грудня 2024 року № 2005, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 грудня 2024 року за № 1958/43303.

Під час купального сезону дослідження води водних об'єктів у зоні купання проводяться 1 раз на 2 тижні відповідно до Гігієнічних нормативів якості води для купання, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03 грудня 2024 року № 2005, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 19 грудня 2024 року за № 1958/43303.

19. Акарицидна та дератизаційна обробка території проводиться щорічно у весняний період для дитячих закладів, що функціонують протягом року, та перед початком прийому дітей – для дитячих закладів, що функціонують сезонно, але не пізніше, ніж за 10 днів до початку прийому дітей.

III. Вимоги до будівель та приміщень

1. До будівель дитячого закладу забезпечується доступність маломобільних груп населення.

2. Допустимі рівні звуку та звукових тисків у приміщеннях та на прилеглій до дитячих закладів території наведені у таблиці 1 та встановлені Державними санітарними нормами допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 року № 463, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 20 березня 2019 року за № 281/33252.

Таблиця 1

Допустимі рівні звуку та звукових тисків в окремих приміщеннях та на прилеглій території до дитячих закладів

№ з/п	Призначення приміщень та територій	Час доби	LA або LAекв., дБА	Допустимі рівні звукового тиску, дБ в октавних смугах з середньо геометричними значеннями частот, Гц								
				31,5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000
1	Спальні приміщення та майданчики груп проживання	День	40	68	57	48	41	35	32	29	28	27
		Ніч	30	63	50	40	33	26	22	20	17	16
2	Території, які безпосередньо прилягають до будівель дитячих закладів	День	55	76	67	60	54	49	46	44	43	42
		Ніч	45	71	60	52	45	40	36	34	33	32

3. Не допускається експлуатація дитячого закладу та об'єктів фонду захисних споруд для укриття дітей у разі перевищення у повітрі їх приміщень середньорічної еквівалентної рівноважної об'ємної активності радону, встановленої Державними гігієнічними нормативами «Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)», введеними в дію постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1997 року № 62.

Вимірювання концентрації радону у повітрі приміщень об'єктів фонду захисних споруд, призначених для укриття дітей, та першого поверху дитячого закладу проводяться в якнайменше двох точках до початку експлуатації таких приміщень та після їх реконструкції.

У новозбудованих дитячих закладах, що вводяться в експлуатацію, та після проведення робіт з реконструкції приміщень проводяться вимірювання потужності поглиненої дози зовнішнього гамма-випромінювання.

4. Функціонування приміщень дитячих закладів, у повітрі яких встановлено перевищення середньодобових гранично допустимих концентрацій хімічних та біологічних речовин, встановлених Державними медико-санітарними нормативами «Гранично допустимі концентрації хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10 травня 2024 року № 813, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 24 травня 2024 року за № 763/42108, та/або орієнтовно безпечних рівнів впливу біологічних та хімічних речовин, встановлених Державними медико-санітарними нормативами «Орієнтовно безпечні рівні впливу хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10 травня 2024 року № 813, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 24 травня 2024 року за № 764/42109, не допускається.

5. Не допускається перевищення гранично допустимих рівнів електромагнітного випромінювання у приміщеннях та на території дитячого закладу, встановлених Державними санітарними нормами і правилами захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 року № 239, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 року за № 488/1513.

6. У разі використання бездротового підключення до мережі «Інтернет» Wi-Fi роутери розміщуються у нежитлових кімнатах.

7. Приміщення для проживання дітей у дитячому закладі розміщуються в окремих будівлях або секціях будівлі для зручностей вікового розміщення.

Дозволено використання для проживання житлових кімнат, що розміщені не вище третього поверху багатоповерхової будівлі.

Житлові кімнати четвертого поверху будівлі існуючого (функціонуючого) дитячого закладу допускається використовувати для розміщення дітей старшого шкільного віку за умови встановлення захисних конструкцій (решітки) на вікна та/або обмежувачів для відкривання вікон, або для розміщення працівників дитячого закладу.

Заборонено використання цокольних поверхів, підвальних та мансардних приміщень для проживання дітей.

8. У дитячих закладах залежно від кліматичних умов та призначення приміщень використовуються опалювані та неопалювані приміщення.

9. В одній будівлі або ізолюваному блоці будівлі розміщується не більше чотирьох груп однієї вікової категорії, для кожної з яких передбачається окремий

вихід на територію дитячого закладу, у разі інших варіантів розміщення необхідно передбачати можливість для ізоляції груп.

10. Розміщення дітей у житлових кімнатах дитячого закладу здійснюється з урахуванням мінімальної розрахункової площі на 1 дитину.

Кількість місць у житлових кімнатах для дітей молодшого шкільного віку – не більше 5 місць, середнього та старшого шкільного віку не більше 4 місць.

11. Підбір меблів та обладнання, призначеного для використання дітьми, здійснюється відповідно до віку та зросту дітей.

Меблі обираються з поверхнею придатною / стійкою до миття та дезінфекції.

Забороняється обладнання житлових кімнат для дітей розкладачками, розкладними ліжками, диванами.

У разі встановлення двоярусних ліжок, площа на 1 дитину у кімнаті не може бути менше 4 м².

Для використання у дитячих закладах допускаються двоярусні ліжка, конструкція яких передбачає наявність захисних бар'єрів на верхньому ярусі та стаціонарної драбини (сходів).

12. Набір приміщень для проживання кожної вікової групи включає:
житлові кімнати;
санітарні вузли (окремо для хлопчиків і дівчат);
душові кабінки окремо для хлопчиків і дівчат;
вмивальні з мийками для ніг (окремо для хлопчиків і дівчат);
кімнати денного перебування, передпокій – гардеробна, кімната для прасування, чистки одягу, приміщення для зберігання валіз, прання.

13. Санітарні вузли (окремо для хлопчиків і дівчат) обладнуються:
кабінами з непрозорими стінками та дверима, спеціальною кабіною для використання її особами з інвалідністю, у тому числі тими, хто пересуваються на кріслах колісних, за допомогою милиць чи інших засобів;
гнучкими шлангами, піддонами / біде;
тримачами (диспенсерами) для туалетного паперу;
диспенсерами та паперовими рушниками та/або сушарками для рук;
рідким милом;
ємностями для збирання паперових відходів.

У разі встановлення унітазів у санітарних вузлах загального користування (окремо для хлопчиків і дівчат) наявність у кабінках одноразових гігієнічних накладок обов'язкова.

14. У дитячому закладі передбачається окремий санітарний (санітарні) вузол (вузли) для працівників та відвідувачів (для нового будівництва – у вхідній частині дитячого закладу).

15. Для оздоблення поверхні стін та стель приміщень дитячих закладів обирається матеріал придатний для миття та дезінфекції.

Наявність дефектів, тріщин, щілин, механічних пошкоджень, слідів затікання, плісняви на поверхнях стін, стелі та підлоги приміщень дитячих закладів не допускається.

Стіни виробничих та складських приміщень харчоблоків оздоблюються на висоту не менше 1 метра (коридорів – не менше 1,5 метра) вологостійкими матеріалами, що дозволяють проводити систематичну очистку та обробку з використанням мийних та дезінфекційних засобів.

Підлога усіх приміщень дитячого закладу вистилається вологостійким та не слизьким покриттям, стійким до застосування дезінфекційних засобів.

16. У дитячих закладах, які функціонують влітку, допускається розміщення умивальників на відкритих терасах поблизу входів у обідні зали.

Обідні зали дитячих закладів розраховуються на обслуговування усіх дітей в одну або дві зміни.

17. Медичний кабінет дитячого закладу облаштовується з урахуванням вимог Державних санітарних норм і правил «Санітарно-протиепідемічні вимоги до закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну (медико-санітарну) допомогу», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02 квітня 2013 року № 259, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 квітня 2013 року за № 570/23102.

18. Кількість ліжок у палатах ізолятора, що включає бокси, становить не менше 2 % загальної кількості місць у дитячому закладі.

IV. Вимоги до утримання території та приміщень закладу

1. На території дитячого закладу забезпечується своєчасне прибирання, очищення від сухого листя, трави та дикорослих грибів, косіння трави, обрізання гілок дерев, кущів та сухостою, очищення пішохідних доріжок, заїздів, ігрових, спортивних та інших майданчиків, дахів будівель від снігу та криги.

Прибирання території проводиться щоденно, вранці до виходу дітей на територію дитячого закладу та у разі потреби.

2. Проведення будь-яких видів будівельних та/або ремонтних робіт у присутності дітей заборонено.

У разі потреби усунути незначні пошкодження та/або несправності такі роботи проводяться за відсутності дітей у таких приміщеннях та на території дитячого закладу.

3. На території, у приміщеннях та на пляжі дитячого закладу забороняється перебування сторонніх осіб та безпритульних тварин під час їх функціонування.

4. Ємності для збору твердих побутових відходів, що розташовані в приміщеннях та на території дитячого закладу, очищуються у разі заповнення їх об'єму на 2/3, але не рідше 1 разу на добу.

5. Заміна та/або поповнення піску в пісочницях проводиться у разі потреби. Не допускається використання піску для пісочниць без супровідних документів, що засвідчують його радіаційну безпеку.

6. Приміщення дитячого закладу щоденно прибираються вологим способом з використанням мийних засобів з відчиненими вікнами / фрамугами.

Прибирання спальних кімнат проводиться після нічного та денного сну.

Санітарні вузли (вбиральні) прибираються 2 рази на день та за потреби у разі забруднення. Внутрішні поверхні стін та дверей, ручки дверей і підлогу миють з використанням мийних та дезінфекційних засобів.

Підлога, стіни та ручки дверей санітарно-побутових приміщень миються щоденно гарячою водою з використанням мийних засобів залежно від забруднення, але не менше, ніж 1 раз на день.

7. В кінці кожної зміни проводиться генеральне прибирання з використанням мийних та дезінфекційних засобів: миття підлоги, стелі, дверей, вікон, освітлювальної арматури, опалювальних приладів, вентиляційних решіток, протирання меблів.

Для проведення генерального прибирання між змінами встановлюється перерва не менше 2 діб.

8. Спеціальний одяг, засоби та інвентар для прибирання (відра, щітки, ганчірки, серветки) маркуються, закріплюються за окремими приміщеннями (житлові приміщення, кухня, їдальня, ізолятор, санітарний вузол), зберігаються чистими у спеціально відведених місцях та використовуються за призначенням.

Окремо зберігається і має маркування червоним кольором інвентар, призначений для прибирання санітарних вузлів.

Весь інвентар після використання промивається гарячою водою з використанням мийних засобів.

9. Інвентар для приготування дезінфекційних розчинів, дезінфекційні засоби зберігаються в окремих приміщеннях, недоступних для дітей та обладнаних системою вентиляції.

Всі дезінфекційні засоби використовуються відповідно до інструкції виробника.

10. У дитячому закладі обладнуються спеціальні кімнати для зберігання чистої білизни та чистих постільних речей (матраци, подушки, ковдри) на стелажах або в шафах у окремих приміщеннях.

Кількість зміни постільної білизни на 1 місце становить не менше 3 комплектів, на матрацників – 2. Зміна постільної білизни і рушників проводиться не менше 1 разу на тиждень.

Перехрещення / перетинання потоків брудної і чистої білизни не допускається.

Дозволено використовувати ємності для чистої та брудної білизни одноразового (наприклад, мішки поліетиленові) та багаторазового (наприклад, пластикові контейнери, що стійкі до очищення і дезінфекції) використання з відповідним маркуванням – «чиста білизна», «брудна білизна».

Ємності для забрудненої білизни після використання перуться або дезінфікуються.

11. Щорічно постільні речі (матрац, ковдра, подушка) піддаються сухому хімічному або паровому очищенню.

Для дитячих закладів, що функціонують сезонно, таке очищення здійснюється до початку прийому дітей до дитячого закладу.

Необхідність знезараження постільних речей (матрац, на матрацник, подушка, наволочка, ковдра, підковдра, простирадло, рушник) у разі виявлення випадків інфекційних хвороб серед дітей та/або працівників дитячого закладу визначається за результатами епідеміологічного розслідування, проведеного відповідно до Порядку проведення епідеміологічного обстеження (розслідування) епідемій та спалахів інфекційних хвороб, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 серпня 2021 року № 1742, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2021 року за № 1558/37180.

12. Утримання потужності, на якій здійснюється виробництво та/або обіг харчових продуктів, використання обладнання та інвентаря, з якими контактують харчові продукти, здійснюється з дотриманням гігієнічних вимог відповідно до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» та інших нормативно-правових актів про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів.

Прибирання виробничих приміщень та обідніх залів, миття обладнання та інвентаря проводиться після кожного прийому їжі.

Щотижня з використанням мийних засобів проводиться миття стін, освітлювальної техніки, чищення скла від пилу, кіптяви.

13. Умивальники перед обідньою залом забезпечуються засобами гігієни рук (рідке мило, паперові або інші рушники одноразового використання та/або сушарки для рук), кошиками для сміття.

14. Не допускається використання поцербленого, емальованого, алюмінієвого та пластикового столового посуду багаторазового використання.

15. Під час перебування у дитячому закладі споживання дітьми продуктів, придбаних за межами дитячого закладу, та страв, привезених батьками або іншими законними представниками, забороняється.

16. Використання обладнання, устаткування, навчальних приміщень та технічних засобів для навчання, що використовуються в дитячому закладі, здійснюється з дотриманням вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25 вересня 2020 року № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394.

17. Утримання басейнів дитячих закладів здійснюється з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог, встановлених пунктом 29 підрозділу «Санітарно-гігієнічні вимоги до утримання басейнів» розділу III Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25 вересня 2020 року № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394.

Лабораторний контроль якості води у ванні басейну та дослідження атмосферного повітря приміщення басейну забезпечує керівник дитячого закладу 1 раз на місяць.

V. Вимоги до водопостачання, водовідведення та опалення

1. Залежно від сезонності роботи дитячого закладу з метою дотримання параметрів мікроклімату облаштовуються системи опалення та/або кондиціонування.

Дитячі заклади, що функціонують протягом року та/або в осінньо-зимовий період, обладнуються централізованою та/або автономною системою теплопостачання, яка забезпечує оптимальні показники мікроклімату.

Облаштування пічного опалення у дитячих закладах не допускається.

2. У дитячих закладах, що функціонують протягом року, мінімальна допустима температура повітря у житлових кімнатах становить 18 °С, у вестибюлі – 16 °С.

3. Вода, що постачається / використовується у дитячих закладах, у тому числі фасована негазована вода промислового виробництва, а також вода з установок із дозованим розливом негазованої фасованої питної води, має відповідати вимогам Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 року № 400, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 01 липня 2010 року за № 452/17747.

4. Контроль якості питної води, що постачається / використовується у дитячих закладах організовує та забезпечує керівник 1 раз на рік перед початком оздоровчого сезону, для дитячих закладів, що функціонують протягом року – 2 рази на рік.

5. У разі потреби, для приведення якості питної води до вимог Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 року № 400, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 01 липня 2010 року за № 452/17747, встановлюються індивідуальні (колективні) установки (пристрої) доочищення питної води та забезпечується проведення лабораторних досліджень питної води з періодичністю відповідно до рекомендацій виробника таких установок, але не менше 2 разів на рік.

6. У разі відсутності в населеному пункті системи централізованого питного водопостачання та системи централізованого водовідведення передбачається питне водопостачання від артезіанської свердловини з подачею питної води до приміщень дитячого закладу та обладнання системи водовідведення з відведенням стічної води на локальні очисні споруди або організовується водовідведення відповідно до місцевих правил збирання, транспортування та очищення стічних вод у населеному пункті від об'єктів, які не приєднані до систем централізованого водовідведення.

7. Впродовж усього періоду функціонування дитячого закладу приміщення їдальні (харчоблоку), буфету, пральні, душові, вмивальні, санітарні вузли, медичні приміщення, зали басейнів забезпечуються холодною та гарячою проточною водою.

Температура гарячої води, що подається до приміщень дитячих закладів – не нижче 37 °С та не вище 60 °С.

На випадок перебоїв у постачанні гарячої проточної води обладнується резервне джерело гарячого водопостачання (бойлер, водонагрівач проточної води) та резервне водопостачання.

Експлуатація резервуарів (ємностей) для води здійснюється відповідно до інструкції виробника.

8. В дитячому закладі організовується питний режим.

До використання дозволено фасовану негазовану воду промислового виробництва та воду з установок із дозованим розливом негазованої фасованої питної.

У разі використання установок з дозованим розливом негазованої фасованої води заміна ємності здійснюється 1 раз на 2 тижні або частіше у разі потреби.

VI. Повітряно-тепловий режим

1. Чистота повітря в приміщеннях дитячого закладу забезпечується шляхом вологого прибирання з використанням мийних та дезінфекційних засобів, використанням всіх видів провітрювання (наскрізне, кутове, однобічне), чистотою та справністю систем вентиляції.

2. Керівник дитячого закладу забезпечує лабораторний контроль показників мікроклімату 2 рази на рік.

Дослідження концентрацій формальдегіду в повітрі проводяться:

після реконструкції, реставрації, капітального ремонту;

у разі заміни більшої половини меблів у приміщеннях, де тимчасово чи постійно перебувають діти;

за рішенням керівника дитячого закладу після поточних ремонтних робіт у разі наявності (підозри на наявність) стороннього запаху.

Гранично допустима концентрація формальдегіду в повітрі – не більше 0,01 мг/м³.

3. Житлові приміщення провітрюють не менше 2 разів на день за відсутності дітей в приміщеннях.

Орієнтовна тривалість провітрювання визначається погодними умовами згідно з таблицею 2.

Таблиця 2

Орієнтовна тривалість провітрювання житлових приміщень

Температура повітря вулиці, °C	Тривалість провітрювання приміщень (хвилин)
вище +15	35–60
від +15 до +10	30–35
від +10 до +6	25–30
від +5 до 0	20–30
від 0 до –5	15–25
від –5 до –10	10–15
нижче –10	5–10

4. У приміщеннях дитячого закладу дотримуються такі параметри:

для житлових приміщень: відносна вологість повітря 40–60 % температура повітря 18–22 °C, швидкість руху повітря не більше 0,1 м/с;

для приміщень медичного призначення: температура повітря – 21–23 °C;

для вестибюльно-приймальних приміщень: температура повітря – 16–19 °C;

для санітарних вузлів: температура повітря 17–21 °C;

для душових: температура повітря не нижче 25 °C.

5. Під час будівництва та реконструкції дитячого закладу передбачаються системи вентиляції, що забезпечать подачу свіжого повітря не менше 20 м³/год на одну особу.

6. Встановлення додаткових систем, що впливають на мікроклімат, забезпечується відповідним і своєчасним сервісним обслуговуванням та заміною витратних матеріалів.

7. У разі встановлення резервних джерел енергопостачання на рідкому паливі їх розміщення здійснюється у спосіб, що унеможливорює потрапляння забруднюючих речовин (продуктів згоряння) у приміщення дитячого закладу з урахуванням рекомендацій виробника. Керівник дитячого закладу забезпечує своєчасний сервіс, ремонт та обслуговування резервних джерел енергопостачання.

VII. Вимоги до освітлення

1. Для освітлення приміщень дитячого закладу передбачається система загального штучного освітлення.

У приміщеннях з вологим режимом експлуатації на освітлювальних приладах застосовується спеціальна захисна арматура, що забезпечує їх гідроізоляцію. Використання відкритих ламп розжарювання та люмінесцентних ламп не допускається.

2. Рівні загального штучного освітлення у приміщеннях дитячих закладів наведено у додатку 2 до цього Санітарного регламенту.

3. Лампи, що перегоріли, а також ті, які під час роботи створюють шум, мерехтіння та стробоскопічний ефект, підлягають заміні.

Люмінесцентні лампи, які перегоріли, запаковують у захисну промислову упаковку від нових ламп та зберігають у спеціальній тарі – герметично закритих металевих ємностях, контейнерах у спеціально відведених ізольованих технічних приміщеннях, стіни, стеля та підлога яких не межують із спальними приміщеннями, та утилізуються у порядку, визначеному Законом України «Про управління відходами».

4. Для захисту від прямих променів сонця, запобігання перегріванню приміщень, у яких перебувають діти, необхідно передбачати жалюзі, козирки, штори або інші види захисту.

VIII. Вимоги до процесу оздоровлення та відпочинку

1. Організація розпорядку дня здійснюється диференційовано залежно від віку дітей та з урахуванням фізіологічних потреб дитини.

Потреба в нічному сні дітей вікової групи 6–10 років на годину більше, ніж вікової групи 11–17 років.

2. Розпорядок дня для дитячих закладів, наведений у таблиці 3, може змінюватися відповідно до особливостей функціонування такого закладу.

Таблиця 3

Розпорядок дня для дитячих закладів

Вид діяльності		Часовий проміжок
Підйом		08.00-08.10
Ранкова гімнастика		08.10-08.30
Гігієнічні процедури		08.30-08.55
Ранковий збір		08.55-09.00
Сніданок		09.00-09.30
Оздоровче-гігієнічні та рекреаційні заходи		09.30-12.30
Другий сніданок		12.00-12.15
Вільний час		12.30-13.30
Обід		13.30-14.30
Післяобідній відпочинок		14.30-16.00
Полуденок		16.00-16.30
Оздоровче-гігієнічні та рекреаційні заходи		16.30-19.00
Вечеря		19.00-20.00
Вечірні культурно-масові заходи		20.00-21.45
Вечірні гігієнічні процедури	діти 6–10 років	20.45-21.00
	діти 11 років та старші	21.45-22.00
Нічний сон	діти 6–10 років	21.00-08.00
	діти 11 років та старші	22.00-08.00

3. Розпорядок дня для дитячих закладів, що функціонують протягом року одночасно зі здобуттям дітьми загальної середньої освіти, наведений у таблиці 4, може змінюватися відповідно до особливостей функціонування такого закладу.

Таблиця 4

Розпорядок дня для дитячих закладів, що функціонують протягом року одночасно зі здобуттям дітьми загальної середньої освіти

Вид діяльності	Часовий проміжок
Підйом	07.00-07.10
Ранкова гімнастика	07.10-07.30
Гігієнічні процедури	07.30-08.00
Ранковий збір	08.00-08.05
Сніданок	08.05-08.30
Дорога в заклад освіти, освітній процес та зворотна дорога до закладу	08.30-13.30
Другий сніданок	11.00-11.30
Обід	13.30-14.30
Денний відпочинок	14.30-16.00
Полуденок	16.00-16.30

1	2
Оздоровче-гігієнічні заходи	16.30-19.00
Вечеря	19.00-20.00
Вечірні культурно-масові заходи	20.00-21.45
Вечірні гігієнічні процедури	20.45-22.00
Нічний сон	22.00-07.00

4. Заборонено залучати дітей до виконання небезпечних для життя та здоров'я робіт, робіт, які можуть створювати загрозу зараження збудниками інфекційних хвороб, процесу організації харчування та утримання будівель.

5. Організація освітнього процесу для дітей, що оздоровлюються та відпочивають у дитячому закладі, здійснюється відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25 вересня 2020 року № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394.

6. Дитячий заклад забезпечує гігієнічне навчання та виховання дітей відповідно до плану гігієнічного навчання та виховання дітей, який затверджується наказом керівника дитячого закладу, та проводиться педагогом та/або медичним працівником.

Гігієнічне виховання ґрунтується на популяризації здорового способу життя шляхом підвищення рівня фізичної активності дітей, формуванні компетентностей, необхідних для здорового та безпечного життя, зокрема здорового харчування та правильних харчових звичок, підвищенні рівня обізнаності щодо профілактики інфекційних та неінфекційних хвороб.

Надається перевага застосуванню різноманітних методів гігієнічного навчання та виховання, у тому числі тематичних лекцій, інтерактивних занять, тренінгів навиків та вмінь.

7. Заходи з фізичної активності та виховання здійснюються відповідно до віку, стану здоров'я, рівня фізичного розвитку та фізичної підготовки дітей.

Заходи з фізичної активності узгоджуються медичним працівником та передбачають ранкову гімнастику, процедури загартування (повітряні та сонячні ванни, купання), заняття у фізкультурно-оздоровчих групах та спортивних секціях, спортивні змагання, прогулянки, екскурсії та походи.

8. Розподіл на медичні групи для занять фізичною культурою у разі потреби проводиться медичним працівником.

9. Ранкова гімнастика проводиться щоденно протягом 15–20 хвилин на відкритому повітрі за температури повітря не нижче – 8 °С, у дощову та/або холодну погоду – у добре провітрюваних приміщеннях.

10. Повітряні і сонячні ванни проводять у ранкові або вечірні години на пляжі, спеціальних майданчиках (соляріях), захищених від вітру, через годину після прийому їжі.

11. Починати купання у водоймах можна у сонячні і безвітряні дні якщо температура води не нижче 20 °С, температурі повітря – не нижче 23 °С.

Після тижня купання допускаються більш низькі температури води:

16 °С для основної групи;

18 °С для підготовчої та спеціальної груп.

Перед початком занять з плавання та купання дітей навчають правилам поведінки на воді.

12. Для дітей, що не вміють плавати (група не більш 10), підготовчі вправи проводяться на суші, практичне навчання – у воді з використанням спеціального допоміжного інвентарю – утримуючих на воді пристроїв.

ІХ. Вимоги до одягу працівників

1. Працівники їдальні (харчоблоку), буфетів забезпечуються санітарним і спеціальним одягом та умовами для дотримання правил особистої гігієни.

До санітарного одягу відносяться халати, фартухи з тканини для отримання та видачі їжі, хустки, ковпаки, фартух з полімерних матеріалів для миття посуду, до спеціального – халати темного кольору, гумові рукавички, гумове взуття.

2. Роботи, пов'язані з організацією харчування дітей, у тому числі сервірування обідніх столів, отримання та порціювання готових страв, прибирання обідніх столів та миття посуду проводять працівники їдальні (харчоблоку) в санітарному одязі.

3. Промаркований санітарний одяг зберігається на вішаку (у шафі) у приміщенні для працівників їдальні (харчоблоку).

4. У санітарному одязі забороняється виконувати роботи з прибирання приміщень, заходити та перебувати у туалетах, виходити на вулицю, знаходитись в інших приміщеннях поза місцем харчування дітей.

Заміна санітарного та спеціального одягу здійснюється 1 раз на тиждень та за потреби у разі забруднення.

Х. Вимоги до особистої гігієни дітей

1. Працівники дитячого закладу забезпечують контроль за дотриманням дітьми правил особистої гігієни та охайним зовнішнім виглядом.

2. Вимоги до особистої гігієни включають:

регулярне миття рук з милом після відвідування туалету, перед прийомом їжі, після прогулянок та фізичної активності;

користування індивідуальними засобами особистої гігієни (рушниками, зубними щітками, гребінцями тощо);

дотримання гігієни тіла, порожнини рота, волосся та нігтів.

XI. Організація медичного обслуговування

1. Медичне обслуговування дітей здійснюється медичним працівником, який може входити до штату дитячого закладу, відповідно до Типових штатних нормативів дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, затверджених наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 16 квітня 2009 року № 1254, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2009 року за № 396/16412.

2. У разі відсутності штатного медичного працівника, дитячий заклад укладає договір про медичне обслуговування дітей із закладом охорони здоров'я, що провадить господарську діяльність з медичної практики (сестринська справа, педіатрія, загальна практика – сімейна медицина).

Керівники дитячих закладів, в яких діти перебувають цілодобово, забезпечують цілодобову присутність медичного працівника.

3. Медичні працівники, які працюють у дитячому закладі, та входять до його штату або штату відповідних закладів охорони здоров'я:

оцінюють загальний стан дитини під час надходження та проводять передбачені формою 079/о вимірювання;

проводять систематичний нагляд за станом здоров'я дітей;

здійснюють огляди дітей перед початком спортивних походів;

здійснюють огляди на педикульоз;

контролюють заходи з фізичної активності дітей;

проводять оцінку загального стану розвитку дитини, збір антропометричних відомостей, оцінку ефективності процесу оздоровлення дітей;

здійснюють профілактичні та оздоровчі заходи під час оздоровлення та відпочинку;

здійснюють контроль за станом і утриманням всіх приміщень і території дитячого закладу, за дотриманням правил особистої гігієни дітьми та працівниками;

беруть участь у здійсненні медико-педагогічного контролю та гігієнічного виховання в процесі оздоровлення та відпочинку;

проводять ізоляцію дітей, які мають ознаки інфекційної хвороби, а також спостереження за дітьми, які були в контакті з дитиною, хворою на інфекційну хворобу;

надають медичну допомогу, в тому числі при невідкладних станах, здійснюють виклик бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги та невідкладне інформування керівника дитячого закладу;

беруть участь в організації харчування дітей;

здійснюють контроль за своєчасністю проходження профілактичного медичного огляду працівниками;

проводять просвітницьку та консультативну роботу серед педагогічних працівників та дітей щодо здорового способу життя, турботи про психічне здоров'я, інформують з питань вакцинації, профілактики інфекційних та неінфекційних хвороб, збереження репродуктивного здоров'я, протидії поширенню звичок, небезпечних для їх фізичного та психічного здоров'я;

забезпечують ведення медичної документації;

беруть участь в організації транспортування дитини до закладу охорони здоров'я.

4. Домедична допомога у дитячому закладі надається відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 09 березня 2022 року № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 березня 2022 року за № 356/37692, працівниками, які мають посвідчення про підготовку з надання домедичної допомоги за формою згідно з додатком до Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 року № 1115.

5. Ефективність оздоровлення в дитячому закладі зазначається у формі 079/о, яка повертається батькам або іншим законним представникам для передачі лікарю, з яким укладено декларацію про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, відповідно до Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 березня 2018 року № 503, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 березня 2018 року за № 347/31799 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 04 січня 2023 року № 16).

6. У випадках виявлення в дитячому закладі підозри на інфекційну хворобу або харчове отруєння медичний працівник вживає заходи, визначені пунктом 12 розділу I Порядку ведення обліку, звітності та епідеміологічного нагляду (спостереження) за інфекційними хворобами, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 30 липня 2020 року № 1726, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 грудня 2020 року за № 1332/35615.

7. Огляд на педикульоз здійснюється під час прийому в дитячий заклад та надалі за епідемічними показаннями.

ХІІ. Оцінка ефективності оздоровлення

1. Оцінка ефективності оздоровлення дітей здійснюється медичним працівником наприкінці оздоровчої зміни за результатом перебування дитини в дитячому закладі тривалістю 21 день та більше і проводиться на основі співставлення даних двох медичних оглядів – на початку і в кінці оздоровчої зміни.

Оцінка ефективності оздоровлення дітей не здійснюється, якщо дитина перебувала на відпочинковій зміні менше, ніж 21 день.

2. Під час здійснення оцінки ефективності оздоровлення дитини аналізується фізичний розвиток дитини, показники функціонального стану організму та рівень фізичної підготовки.

3. Оцінка фізичного розвитку дитини здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання фізичного розвитку дітей віком до 18 років, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13 вересня 2024 року № 1590, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 27 вересня 2024 року за № 1459/42804.

4. Функціональний стан серцево-судинної системи дитини оцінюють за допомогою проби Мартіне-Кушелевського.

Після трьох хвилин відпочинку у сидячому положенні вимірюються показники частоти серцевих скорочень (далі – ЧСС) та артеріального тиску – первинне вимірювання показників.

Далі дитина виконує 20 глибоких присідань з витягнутими вперед руками протягом 30 секунд. Повторне вимірювання показників ЧСС та артеріального тиску проводиться безпосередньо після виконання навантаження і після 5 хвилин відпочинку.

За нормального функціонального стану серцево-судинної системи показники відновлюються до показників первинного вимірювання.

Оцінюються:

час відновлення (не більше 3–5 хвилин);

відсоток збільшення ЧСС – 30–60 %;

динаміка систолічного і діастолічного тиску (підвищення не більше 20 мм ртутного стовпчику для систолічного, 15–10 мм ртутного стовпчику для діастолічного);

динаміка пульсового тиску – різниця між систолічним і діастолічним тиском (приріст не повинен перевищувати внаслідок навантаження 30–60 %);

показники якості реакції серцево-судинної системи (далі – ПЯР), які визначаються за формулою:

$$\text{ПЯР} = \frac{\text{ПТ}_2 - \text{ПТ}_1}{\text{ЧСС}_2 - \text{ЧСС}_1}$$

де:

$ПТ_1$ – первинне вимірювання пульсового тиску;
 $ПТ_2$ – вторинне вимірювання пульсового тиску;
 $ЧСС_1$ – первинне вимірювання частоти серцевих скорочень;
 $ЧСС_2$ – вторинне вимірювання частоти серцевих скорочень.
 ПЯР для дітей шкільного віку становить 0,4–1,0.

5. Функціональний стан дихальної системи оцінюється за допомогою проб з затримкою дихання на вдиху (проба Штанге) або видиху (проба Генча). Визначається час, протягом якого дитина у сидячому положенні може затримати дихання (ніс затискається).

Збільшення під час відпочинку показників затримки дихання дитиною на 10 % та більше характеризується як позитивні зміни, зниження – на 10 % характеризується як негативні зміни і свідчить про зниження стійкості організму до дефіциту кисню.

6. Фізична працездатність оцінюється за показниками м'язової сили та м'язової витривалості. М'язова сила у дітей визначається для домінуючої руки за допомогою кистьового динамометра.

Середні вікові стандарти функціональних можливостей організму хлопчиків та дівчат наведені у додатку 3 до цього Санітарного регламенту.

Збільшення м'язової сили на 10 % і більше свідчить про правильну організацію фізичного виховання у дитячому закладі, про використання вправ швидкісного та силового спрямування у системі оздоровчих заходів.

Разом з визначенням м'язової сили проводиться вимірювання м'язової витривалості: дитина стискає динамометр 5 разів з максимальним зусиллям з перервою на відпочинок 5–7 секунд, і потім порівнюються перший і п'ятий показники, за такої умови м'язова сила знижується приблизно на 10–15 %.

Зменшення різниці між цими показниками від початку до кінця оздоровчої зміни свідчить про розвиток або підвищення витривалості.

7. Про зростання функціональних можливостей дитини свідчить позитивна динаміка фізичної підготовки, а саме: поліпшення результатів бігу на швидкість (30 і 60 метрів) та витривалість (300 і 1500 метрів).

8. Динаміка показників ефективності оздоровлення дитини, форма якого наведена у додатку 4 до цього Санітарного регламенту, оцінюється як:

виражений оздоровчий (позитивний) ефект – якщо переважає позитивна динаміка у більшості (більше 50 %) тестів;

незначний оздоровчий ефект – якщо позитивна динаміка окремих тестів;

оздоровчий ефект відсутній (без змін або погіршення показників) – якщо відсутня позитивна динаміка функціональних проб і фізичного розвитку.

9. У разі відсутності оздоровчого ефекту засновник (власник), керівник та суб'єкт господарювання, що здійснює управління дитячим закладом,

забезпечують проведення аналізу причини, визначають недоліки в організації процесу оздоровлення та вживають заходи щодо їх усунення.

**Директор Департаменту
громадського здоров'я**

Тетяна СКАПА